

P V I S

1 6 1 8

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, *cetera*,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

EF 14

5

QVADRIFIDA

ANNI CORONA

Ex

Regij vatis Psalmo 65. excerpta.

Et

Carmine Heroico olim con-
textu & explicata

à

M. HENRICO IVNIO SV-
LANO, *Legitima scientia stu-
dioso.*

Erasmus.

*Poëtica est condita ex omnium disciplinarum de-
licijs ac medullis placenta, atq; compositum ex
selectissimis quibusq; flosculis mellificium.*

L I P S I Æ.

Sumtibus JACOBI APELLI, Bibliop.

A N N O

C V M D E O.

EPIGRAMMATIVM
Ad celebre illud Regij Va-
tis Psalmo 65. dictum

Tu coronas annum benigni-
tate tua, &c.

Qui Deus omnigenis fecundat dotibus Orbem,
Et sua viventi pabula cuiq; dicat;
Ille coronavit sic totum hunc fructibus annum,
Quò fera, quò lacus cunctus ouaret homo.
Ille coronabit simili bonitate futuros,
Gratus ei nostrum sit modò quisq; dies.
Ille coronabit durabiliore Coronâ
In caelis, gratos qua manet atq; pios.
Ergo ad Sideream aspirat quicunq; Coronam,
Sit pius eternum gratus & ante Deum.

M. H. I. S.

EXIMIO.

E X I M I O

Natalium splendore, præ-
clarâ indole, optimaq; expe-
ctatione adolescentibus:

IOHANNI DE VIATIS

Noribergensi:

ALBERTO } ANCKELMAN
IOACHIMO & } NIS, Fratribus
CASPARI } germanis, Ham-
burgensibus:

IOHANNI HEINIO Lipsensi:

HENRICO & } ROITHAV-
CHRISTIANO } PTIIS,

HENRICI Iunioris, Senatoris olim
Lipsensis integerrimi &c. relictis
filijs:

Pietatis, opt. artium, linguarum cardi-
nalium, omnisq; elegantioris literaturæ stu-
dijs: discipulis suis vt obsequentijs. &
diligentissimis, ita longe carissi-
mis S. P. D.

A 2 Haud

HAud nescire reor, vos, cur hoc tēpore vobis,
Discipuli, à me olim carmina scripta dicem.

Scilicet vt tritæ fungar vice cotis, acutum
Quæ reddit ferrum, cum fecer ipsa nihil.
Et moneam, vt vates, atq; exemplaria vatū
Verfctis cupidâ nocte dieq; manu.

Namq; Dei munus præclarum est vera Poësis :
Pectora quæ rebus perficit vna bonis.

Vsq; aded, vt quem non diâ iuuat arce Poësis :
Non valeat docti nomen habere viri.

At non commendo vobis quamcunq; Poësin,
Nec Paphiæ tractat quæ impia furta Deæ.

Sed speretis nugis gentilibus atq; profanis,
Officijs quæ sit tota dicata sacris.

Attamen & veterum cognoscite carmina vatū :

Sed modò, quæ bona sunt, carpite dicta, boni :
Instar apum, quæ hinc inde volant, atq; omnia li.

Nilq; tamē præter dulcia mella legunt. (bant,
Cætera mittatis ; ne quod callere necesse est,
Olim ignoretis, dediti inutilibus.

Hæc vestris memores animis infigite : vobis
Offero quodq; melos consulirote boni.

V. Præcept.

M. Henricus Iunius Sulanus

L. V. Stud.

Psaln.

R Salmgraphi vatis sacros inuat ire per
hortos,

Eius & irriguis quadā de fontibus hausta

Ducere pertenui modulantem in carmina versu.

Tu modo diuino complex qui numine mundum,

Quo sine nil alti quicquam mens alta peregit,

Spiritus alme, sacro linguarum munere mentes

Ditans, ipse meis non vanis annue coeptis.

Huc ades, atq; mihi concede in carmine vires,

Te duce, quod possim sperato sine potiri.

Vnde sed incipiam? quis erit mihi carminis ordo?

Robore destituor nec enim satis augur Apollo

Pectora Pierio firmans de fonte rigauit.

Sed tamen experiar, numquid comprehendere possim,

Si modo tu flamen nostros adiuueris ausus.

Continuò has leges, æternaq; sædeta sanxit,

Ille opifex ampli mundi, quo tempore primum

Sanctum, animiq; capax animal tellure creatum

Finxit in effigiem sacram, nec Numine cassam,

Vt foret haud tantum spectator cuncta potentis,

Ipsius atq; operum fando, que fecerat auctor:

Verum etiam interpret, celebrator & ore perennis.

Quare non homini tribuit, quam mente carenti

Tauro, membrorum formam, turpemq; figuram.

Sed cum deiciant animalia cetera vultum

In terram, prono meditantia corpore passum:

Cernere soli homini celsum concessit Olympum,
Tollere & erectos ad cœli lumina vultus.
Hoc ut dispositum mirâ compage thearum
Mundi, sublimisq; poli splendentia signa
Lustraret, lustrata oculis extolleret ore
Grato, non etenim satis est spectasse, sed ansam
Hinc trahat, ut noscat factarum Numina rerum.
Nec noscat saltem; sed adoret, & inuocet vsq;
Siue sui solus versetur limine tecti,
Siue domus summi collustret templa Iehoue.
Nil etenim sub Sole viget, quo lumina cunq;
Tandem conijcias, quin summum summa potentis
In genus humanum constanter prodat amorem,
Inflammetq; pios animos, quo grata vicissim
Quisq; creatori cantent præconia laudum.
Hoc & gentiles diuini luce carentes
Verbi, viderunt ductu rationis: & illinc
Creuit in immensum numerus, cultusq; Deorum.
Hinc male cordatus celebrat Lenæa Pelægus,
Orgia Romanus Bromio Trieterica Baccho:
Et quibus illorum mæsis, vindemia & ipsa
Exornata foret, fictæ Floralia Eboræ
Introduxerunt, & sæda Pithægia; porro
Ne vitium deperdat, Kobigalia, fructus.
His non inferior Moyses tria festa quot annis
Egit, & hoc stolidæ carnis non fecit ab ausu:

Sed

Sed quia præciperent summi mandata Tonantis,
Ad quæ cuncta simul properabat mascula proles :
Proq; sibi donis concessis cœlitus, vna
Quisq; Deo meritas soluebat pectore grates.
Ergo age nos Mosis vestigia grata secuti :
Quas, quantasq; Deo et ipsi pro dotibus anni ?
Quas & præsentis largis pro frugibus anni ?
Quas itidemq; alijs debemus promere grates
Pro donis, quæ quaq; die cumulata ministrat ?
Inprimis benefactorum cum copia tanta,
Vt, mihi si centum Deus ora sonantia linguis,
Ingeniumq; capax, & labra diserta dedisset :
Non tamen illa meis complecterer omnia dictis ?
Sed, cum deficiunt vires, audacia sepe,
Et laudem quandog; suam, voluisse, meretur :
Non erit ingratum si qualescunq; Iehouæ
Soluerimus grates : fastigia summa secuti
Rerum, præsertim quia idem fecisse videmus
Psalmographum, Iouam celebri qui voce celebrat,
Humanam diuo quod seruet numine gentem,
Quodq; homini, cunctisq; feris sua pabula præstet.
Totus, ait, bonitate tuâ quasi pulchra Corona est,
Omnigenis passim decoratus dotibus annus.
Namq; tuâ pleni stillant pinguedine calles.
O qualem memorem hanc, digner quo nomine você ?
Solemnem certè Synodo dignissima nostrâ est :

A 4

Nam

Nam quid cum primis hoc tempore dignius anni
 Proferri poterit, presentiq; aptius hora?
 Siue quis est adeo procul à pietate remotus,
 Quin, cum se videat nullà ratione referre
 Possè Deo meritas equali pondere grates,
 Saltem, quas possint meditari pectora, dicat?
 Quandoquidem sani nos degimus hæcenus vsu
 Aëris, & largo nacti iam scenore messem.
 Tum verò lætos cingit vindemia colles,
 Iam iam promituros vberima Mæstica Bacchi
 Munera, quæ mæstis exolvunt pectora curis.
 Israëligenas hoc tempore nouimus anni,
 Haud studio vano sacra festa agitasse tabernis
 Hinc quibus à positis manserunt nomina scenis:
 Vt plebs conflueret solempni singula cætu,
 Et quas fundit opes tellus, ascriberet vni
 Jouxæ, qui vultu benedicit frugibus æquo,
 Omnia vt humanæ vitæ nascantur ad vsu.
 Sed ne præfixo decedam tramite: vates
 Accipe, quid memoret, memoriq; insigito menti.
 Annum, ait, ipse tuâ cinctum bonitate coronas.
 Paucis hæc equidem constat sententia verbis;
 Sed si mens esset, magna pro pondere rerum,
 Singula non susè, sed stricto expendere versu;
 Ante diem clauso componeret ater Olympo
 Vesper, nos nedum præsens excluderet hora.

AST

Ast cum sit virtus ad paucula multa referre :
 Rimandum primò nobis est, quis sit is autor,
 A quo ceu largis manant de fontibus orta
 Flamina per totum mundum diffusa bonorum.
 Dic igitur nobis iam quis sit, Regie vates,
 Annus & indutus cuius bonitate Coronâ,
 Cuius item passim stillent Pinguedine cliui ?
 Est Deus, acceptata Sion cui concinit hymnos,
 Voraq; cui Solymâ crebrò redduntur in vrbe,
 Gentiles densâ mentis caligine falsi,
 Quisq; Deos varios varijs coluere sub oris.
 Nam Siculus Cererem, Pharius sed adorat Osirin,
 Orat vertumnnum verum ceu Numen Hetruscus ;
 Triptolemunq; Dei sed & Atticus instar adorat.
 Quin vesana illos adeo dementia cepit,
 In numerum vt ferrent animalia bruta Deorum.
 Prasertim Aegyptus ferme genus omne feratum,
 Tot rerum portentosa colens, Crocodilon adorât;
 Oppida tota canem, tumidum venerantur & anguë.
 Porrum & cepe nefas erat escam apponere mensæ.
 O stultas gentes, quibus hæc sunt numina monstra !
 Hos sed Romani longè superasse videntur,
 Dum sibi plus reliquis Sophiæ sumserè, putantes
 Prostultis Pharios, quoniam Crocodilon adorant,
 Et tamen hos ipsi venerantur nomine Divum,
 Esse quibus forsitan rerum Natura negavit :

Qualis Agonius est, rebus qui praesit agendis,
Aut qui consilijs Consus, vel Eanus eunti.
Tum qui rura beet, Lympham, Euentumq; honoru.
Sed neq; quam multi & species, nec nomina quae sint,
Est numerus: nec sunt fortassis digna relatu.
Quo qui scire cupit, Libyci cupit aequoris idem
Noscere, quam multas turbo conuoluat arenas.
Ergo vides multo quam nos lesserius heros
Verius erudiat: verum dum monstrat & vnum
Numen, donorum quod sit largitor, & omnis
Prouentus, & frumentum, quae terra recludit.
Tu Deus es, fatur, cuius benedictio dicit
Annum: pinguedo tua per vestigia stillat.
Mobilis hoc vulgi crebro iactatur in ore,
Et tenet haud extremam inter prouerbia sedem:
Postica calua prior est frons; ipsaq; semper
Occiput ac Domini frons commoda plura reponit.
Rursus & arua sagax Domini secundat ocellus.
Quippe quod ipse suis intersit rebus agendis
Oeconomus, praesitq; intentae mente, neq; eius,
Quod velit exacte curatum, industria seruis
Mandat. Seruorum reddit natura Caballum
Strigosum: Domini vero praesentis obesum.
Gnaui igitur Deus Oeconomi vice fungitur almus,
Qui non conductis curam commendat agrorum
Seruis: ast oculis pascentibus omnia lustrat

Ipsa

*Ipsè suis, fundos & sedulus ipse per agrat,
Imprimit ipse pedum grauidis vestigia sulcis.
Ipsi, ne damni capiant quid maxima cura est.
Nam quod prudenter vulgata Parœmia dicitat :
Efficiant agros Domini vestigia pingues :
Hoc ferme vates Iesseius cantat iisdem
Vocibus : & longè de nostro rectius infit
Agricola : Sudat tua per vestigia pingue.
Tu largis terram fecundans in esibus ornat,
Frumentum varium de se quod prodigia fundat.
Tu sulcos riguâ tetos aspergine potas,
Lenibus aspirans Zephyri tu statibus indis
Telluris gremio vi res, vt lata virestens,
Germina tradat ager multâ vbertate refertus.
At hæc fertilitas hæud sese segnibus offert :
Quando nil iustus sine magno Ioua labore
Comedit, curis acuens mortalia corda,
Nec torpere graui patitur sua dona veterno.
Sed duntaxat ei, votis qui implorat eundem,
Et precibus tendit castas ad sidera palmas ;
Nec duos vnquam detrectat ferre labores.
Nam quis seminibus commixtum dulcibus ansfert
Zizanium infelix ? quis torrida viscera terra
Imbribus humectat, nisi qui Deus omnia prestat ?
Quis segetes sterili prohibet rubigine latas ?
Congrua naturis cunctis quis pabula curat,*

Præter

Præter diuinum quod sustinet omnia Nomen?
A quo fertilitas ruris restagnat & omnis
Annonæ ubertas: huius bonitate reuinctus
Annus quadrifidus renitet fragrante Coronâ.
O mihi iam rebus diues facundia crescat,
Omnes elogio dignas quod pandere digno
Sustineam rerum species, & munera Diuum!
Pelignus vates (adæd non cætera demens)
Quatuor expediens constantem partibus annum,
Infert eiusdem modò tempora bina Coronis:
Stabat nuda æstas, & spica ferta gerebat,
Verg. novum stabat cinctum florente Coronâ.
Cætera non itidem tanto dignatur honore:
Stabat & Autumnus calcatis sordidus visis,
Et glacialis hÿems canos hirsuta capillos.
Quàm multò noster vates sapientior, insit:
A Ioua totum cingi viridante Coronâ
Continuèq; nouis redimiri fructibus annum.
Atq; coronarum celeberrimus extitit vsus
Antiquis, habitus permagno semper honore.
Nam si quem populus quondam Mauortia propter
Facta Ducem legeret, ceu summo munere nudum
Cingebat caput illius benè olente corollâ.
Quin & adhuc tedis illarum est plurimus vsus.
Pluraq; ne sileam hoc, insunt miranda coronis.
Namq; suo velut hæ flexu rediguntur in orbem

Sic

Sic in se sua per vestigia voluitur annus,
Ac velut in feris reperitur copia florum,
Equa commoditas homini non surgit inanis:
(Nam florum vegetum commistio spirat odorem,
Humanamq; sua recreat dulcedine mentem)
Iisdem sic anni perstat perfecta Corona.

I. Ver.

Ergo suis breuiter peragremus partibus annum:
Verq; iuuat primum paucis attingere verbis.
Quid, rogo, iucundum tribuit natura creatis,
Cuius non etiam subsit bona copia veri?
Semina tunc iterum veteres meditantur aristas
Luxuriant vario spirantes germine campi:
Solamen nemorum, volucres, & gratia ruris,
Suauius hac illac concentibus aëra mulcent.
Omnia tunc resonant auius virgulta canoris.
Quid? quocunq; tuo contorques lumina vultu:
Omnia letitiam vernantis temporis edunt.
Omnia tunc florent, tunc formosissimus annus.

II. Aestas.

Ver tepidum sequitur calidissima solibus Aestas;
Findit hiulca siti quando canis estifer arua,
Et cantu querula rumpunt arbusta cicada.
O si Nestorem narrandi flumen haberem,
Vt veluti frugum facit amplificatio partes
Exactas anni: sic nostra oratio gliſcat.

Tunc

Tunc curuam messor falcem supponit aristas,
Excutit & pregnans maturas area messes,
Exultatq; sua letus de fruge colonus,
Vastâ quod omnigenis frumentis horrea turgent.
Hinc sua contiguè manat mortalibus esca,
Aptaq; iumentis sumuntur pabula pandis.

III. Autumnus.

Nunc fari pergo de prosperitate Autumni.
Quando iam breuiorq; dies, & mollior aestas
Ingruit, & reliquæ distendant horrea fruges:
Tunc sese plenis calathis tibi promiser offert
Autumnus, species pomorum mille ministrans.
Quorum gustatus non oblectamina tantùm
Confert, & cœnis benè condimenta parandis.
Viuida quin eadem quoq; odoramenta remittunt,
Dulcis & illorum aspectus aëlectat ocellos.
Letaq; tunc letos vestit vindemia colles,
Qui mox plena nouo fundant Carebestia Baccho,
Anxia contracto redimunt quæ corda dolore.

IIII. Hyems,

Autumnum relinquens, hyemalia commoda pando.
Cum gelidus Boreas syluis decussit honorem,
Vndiq; & aggeribus niueis riget obruta tellus,
Atq; astricta gelu septem confurgit in vlnas:
Et tepidis ouium velantur corpora lanis.
Et licet extet hyems canos hirsuta capillos:

Attamen

Attamen ipsa suis facit vilitatibus annum
Acceptum agricolis, qui tunc plerumq; fruuntur
Per messem partis, reparantq; laboribus agras
Vires, quæ lassæ reliquum instaurantur ad annum.
Adde quod admittat longam nox longa quietem.
Interea terram constringit frigore Eruma,
Ne de se spargat damnosos fortè vapores,
Et niue hyperberæ quæ sunt concredita sulcis
Semina, tunc tunc tectæ tellure quiescunt,
Nec malè clementis cœli illa iniuria ludit.
Deniq; nos minùs afficeret clementia veris
Purpurei, nec sentiremus pectore tanta
Gaudia de læto vernantis temporis ævo:
Ni ver auricomans hyemis præcederet horror.
Anni quadrifidi sed iam variatio restat.
Hanc quoq; non siccò pede transeo: nam patet inde
Florida totius dulcedo mobilis anni.
Nam quodcumq; statu semper persistit eodem,
Hoc perhibent tandem generat fastidia menti:
Nec Deus hoc etiam pacto nos condidit orbos.
Hinc circumcirca totius amabilis anni
Multiingis opibus terræ est variata corolla.
Hic ego, mens metri si ferret pandere vela:
Cum mihi se facillè obtulerint primordia fandi:
Vnquam ne finem possent indagare vererè.
Verùm hac ipse quidem, spacijs discissus iniquis,

Præter.

Præteriens alijs post commemoranda relinquo:
Et sessam terris festino aduertere proram.
Quod superest vnum te trino nomine Numen
Appello, ve iuri primum, sic sine sub ipso,
Persoluens, quantas concernunt pectora grates,
Hactenus elapsos quod fortunaueris annos;
Nec non presentem largè ditaueris annum;
Cinxeris atq; opibus tanquam vegetante corollâ,
Quem rubicunda seges non vanis lussit auenis.
Nostraq; coniungo deuoto pectore vota,
Mittibus vt fundos oculis, vincetq; lustrans,
Fecunda in reliquum nostro vestigia ruri
Infigas, quæ distillant pinguedine plena:
Donc in æternis cælorum iugiter hortis
Nectare & Ambrosiâ saturi, indutiq; Coronâ
Iustitiæ diæ fulgebimus omne per auum.

FINIS.

Lipsiæ, imprimēbat Valent. am Ende,
Typis Heredum B E Y E R I.

M. DC. V.

Cb 1856. 08

ULB Halle

3

002 386 801

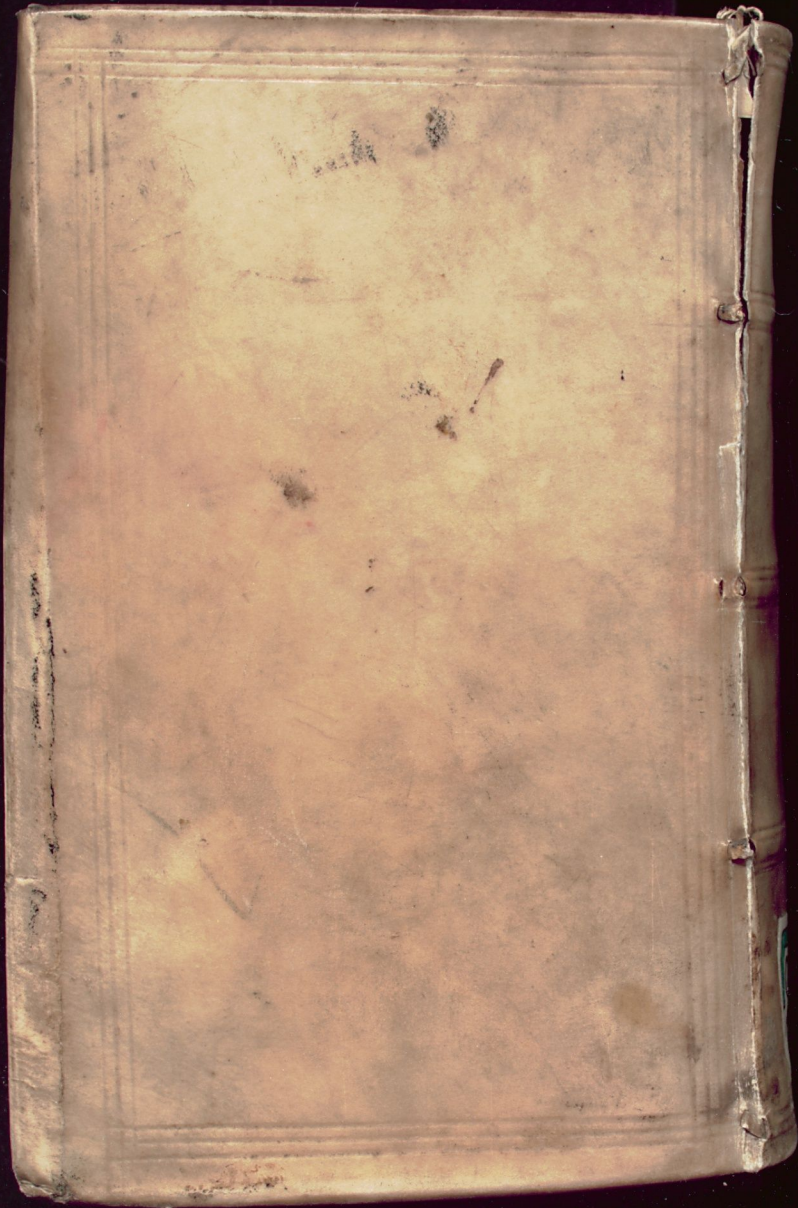

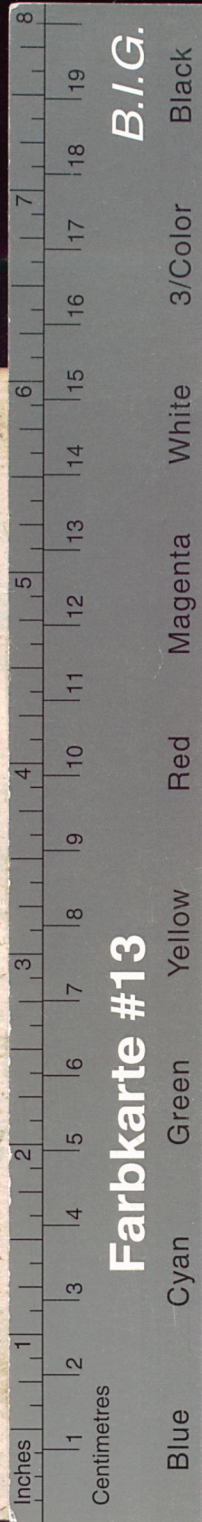
~~1856~~

V077

m. f.

Farbkarte #13

B.I.G.

QVADRIFIDA
ANNI CORONA
Ex *86 26711*
Regij vatis Psalmo 65. excerpta.
¶
Carmine Heroico olim con-
texta & explicata
à
M. HENRICO IVNIO SV-
LANO, Legitima scientia Stu-
dioso.
Erasmus.
Poëtica est condita ex omnium disciplinarum de-
licijs ac medullis placenta, atq; compositum ex
selectissimis quibusq; flosculis mellificum,
¶ (¶) ¶
L I P S I Æ.
Sumtibus JACOBI APPELLI, Bibliop.
ANNO
CVM DEO.